

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie
De heer dr. K.H.D.M. Dijkhoff
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 47
fax 070-312 92 33

e-mail voorzitter@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 14 februari 2017

betreft Voorstel voor een verordening tot instelling van een Europees systeem voor reisinformatie en autorisatie

ons kenmerk 160680u

Geachte heer Dijkhoff,

De leden van de vaste commissie voor Immigratie & Asiel / JBZ-raad (I&A/JBZ) en voor Veiligheid en Justitie (V&J) hebben in hun vergadering van 7 februari 2017 gesproken over het voorstel van de Europese Commissie voor een verordening tot instelling van een Europees systeem voor reisinformatie en -autorisatie (ETIAS).¹ De leden van de **GroenLinks**-fractie hebben naar aanleiding hiervan de volgende vragen en opmerkingen. De leden van de **D66**-fractie sluiten zich hierbij aan.

Toegang van rechtshandhavingdiensten tot het ETIAS

De leden van de GroenLinks-fractie hebben met interesse het ETIAS-voorstel en de toelichting van de Nederlandse regering² gelezen. Bescherming van privacy staat voor de leden van de GroenLinks-fractie voorop als het gaat om de invoering van het ETIAS. Enige zorgen hebben de leden van de GroenLinks-fractie dan ook wanneer in de toelichting van de regering duidelijk wordt dat rechtshandhavingdiensten ook toegang kunnen krijgen tot de informatie uit ETIAS ten behoeve van de bestrijding van zware criminaliteit en terrorisme.³ Welke exacte voorwaarden zal Nederland voorstellen tijdens de Europese onderhandelingen voor toegang van de rechtshandhavingdiensten? En hoe wordt artikel 10 van de Nederlandse Grondwet en de Wet Bescherming Persoonsgegevens hierin meegewogen?

Digitale veiligheidsrisico's

Het haalbaarheidsonderzoek van PWC wijst eveneens op de grote digitale veiligheidsrisico's van het voorgestelde ETIAS systeem.⁴ Het fundamentele verschil met huidige grootschalige Europese IT systemen is dat ETIAS via internet moet gaan functioneren. Kunt u in Europees verband expliciet aandacht vragen voor niet alleen de digitale veiligheid van het systeem zelf,

¹ COM(2016)173. Zie ook dossier E160053 op www.europapoort.nl.

² Kamerstukken II 2016/17, 34646, nr. 2.

³ Kamerstukken II 2016/17, 34646, nr. 2, p. 4.

⁴ Feasibility study for a European Travel Information and Authorisation System (ETIAS), PWC, 16 november 2016. Raadpleegbaar via: https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-security/legislative-documents/docs/20161116/etias_feasibility_study_en.pdf.

datum 14 februari 2017

ons kenmerk 160680u

blad 2

maar vooral ook de veiligheid van de persoonsgegevens die individuele aanvragers in dit systeem via internet zullen delen? En kunt u toelichten met welke digitale systemen uiteindelijk de privacy van de individuele aanvrager binnen het grotere systeem wordt gewaarborgd?

Risicobeoordeling

De gegevens die een individu indient bij een aanvraag worden gecheckt tegen een aantal andere databanken om te kijken of de desbetreffende burger geen risico vormt. Risico verwijst dan naar risico vanuit oogpunt van volksgezondheid, illegale migratie of veiligheid. Het enige risico dat echter een heldere definitie heeft gekregen in het voorstel is dat vanuit het oogpunt van volksgezondheid. De exacte definiëring van de andere risico's wordt niet gegeven en kunt u daarom toezeggen dat u zal pleiten om ook deze risico's in het voorstel helder te definiëren? Om deze risico's in te schatten, moet de aanvrager bovendien een bijzonder uitgebreide lijst met gegevens aanleveren. Artikel 44 en 45-46 van de ontwerpverordening maken duidelijk hoe verzoeken om gegevens gemotiveerd en specifiek moeten zijn, om aan het noodzakelijkheidsvereiste te voldoen. Het is de fractie van GroenLinks echter niet duidelijk waarom gegevens als genoten onderwijs en huidig beroep van de aanvrager van belang zijn voor het inschatten van bovengenoemde risico's. Graag uw toelichting hierop.

Gegevensbescherming

Aangezien het ETIAS systeem persoonsgegevens zal verwerken met als doel de hoger genoemde risico's te voorkomen, vallen deze persoonsgegevens ook onder het toepassingsgebied van verscheidene rechtsinstrumenten die de bescherming van persoonsgegevens omvatten. In artikel 49 van de ontwerpverordening staat dat persoonsgegevens verwerkt door de nationale ETIAS eenheden vallen onder de Algemene Gegevensbescherming van 2016; persoonsgegevens verwerkt door de rechtshandavingsinstanties van de lidstaten (lees: politie- en vervolgingsdiensten) vallen onder de Richtlijn Gegevensbescherming voor het doel van het opsporen, vervolgen en bestraffen van strafzaken van 2016 en persoonsgegevens verwerkt door Europol vallen onder de nieuwe Europol Verordening van 2016. Dit creëert een complexe constructie waarbij de persoonsgegevens die door één persoon in één applicatie ingevoerd worden, onder de toepassing van drie verscheidene rechtsinstrumenten kunnen vallen. Naast de vraag welk rechtsinstrument voorrang heeft in geval van tegenstrijdige bepalingen, dient men ook de vraag te stellen naar de rechtszekerheid van de burger en de verwarring die kan optreden bij de wens om rechtsmiddelen in te schakelen. Hoe is dit binnen het huidige voorstel geregeld?

Geldigheid reisautorisatie

Dan enkele vragen over de 5-jarige geldigheidsduur van een autorisatie zoals opgenomen in het huidige voorstel. De regering stelt in het BNC-fiche dat het zich zal inzetten om de periode van 5 jaar te beperken: wat is de verklaring voor het verschil tussen de 2 jaar van Nederland en de 5 jaar van de Europese Commissie? Kunt u uitleggen welke geldigheidsduur van een autorisatie u voor ogen heeft en wat hierin de overwegingen zijn?

Invoering van het ETIAS

De fractie van GroenLinks heeft enige twijfels en vragen over de haalbaarheid van het voorstel. Het PWC onderzoek brengt verschillende zorgen naar voren met betrekking tot het

datum 14 februari 2017

ons kenmerk 160680u

blad 3

invoeringsproces van de ETIAS. Een gelijktijdige en gelijkmatige invoering van het systeem zou bijzonder lastig zijn vanwege de vele verschillende deelnemers en nationale contexten. Hoe kijkt u aan tegen de invoering van ETIAS en wat is uw mening ten aanzien van de wijze van invoering van ETIAS? Is een gelijktijdige invoering van het systeem in alle lidstaten realistisch en wenselijk?

Gevolgen voor diplomatieke vertegenwoordigingen

Een laatste punt is de positie van Nederlandse buitenlandse posten en de extra werkdruk die het voorstel met zich meeneemt. Kunt u verzekeren dat bij invoering van ETIAS er voldoende geld zal worden vrijgemaakt om de administratieve lasten op de posten op te vangen?

De vaste commissies voor Immigratie & Asiel / JBZ-raad en voor Veiligheid en Justitie zien met belangstelling uit naar uw reactie en ontvangen deze graag binnen vier weken na dagtekening van deze brief.

Hoogachtend,

Mr. G. Markuszower
Voorzitter van de vaste commissie
voor Immigratie en Asiel / JBZ-Raad

Mr. dr. A.W. Duthler
Voorzitter van de vaste commissie
voor Veiligheid en Justitie